

LA GESTIÓ DELS BIVALVES AL DELTA DE L'EBRE

LA DADA

40-55 % és la taxa de mortalitat a la Punta de la Banya

s Alfacs

idor al fons. A sota, un mapa de la badia on

tectar mortalitat, si bé en taxes inferiors, d'entre el 15-17,5 %, possiblement perquè els episodis de pujada de la salinitat durant el juliol i l'agost no van ser tan conti-

nus. "Els animals de la Punta de la Banya i el Trabucador estan a la corda fluixa, perquè en qualsevol moment pot venir una nova pujada de salinitat i començar a matar animals. És un pronòstic de mínims", alerta Patricia Prado, investigadora de l'IRTA que treballa amb l'objectiu de recuperar la nacra. Així doncs, tot i que el paràsit ja està dins la badia, si les condicions no són les adequades no mata la nacra, sinó que queda estabilitzat.

En canvi, a la zona de la Torre de Sant Joan, les mortalitats han sigut insignificants i possiblement associades a causes naturals, ja que en cap moment s'hi ha detectat una salinitat excessiva. Esta protecció sembla que és deguda a la major proximitat dels canals de desguàs, que aboquen aigua dolça procedent dels arrossars durant el període de cultiu estival. "Tenim confiança que aquí no entrarà la malaltia precisament per la presència d'aquests canals, tot i que precisament en aquesta regió és on hi ha un nombre més limitat de nacres", admet Prado.

L'experta apunta que una possible solució seria intentar gestionar l'aigua dolça i, en cas que la salinitat pugui, tenir una aportació d'aigua dolça extra per part dels canals que contribuïssin a controlar-ne esta pujada, però que de moment esta opció no s'ha previst. "Segons apunta el Parc Natural del Delta de l'Ebre, això és molt difícil, ja que l'aigua depèn de les comunitats de regants i estes no estan per la faena en temes mediambientals i tampoc se les pot pressionar políticament", conclou la investigadora. ■

Establixen zones lliures del cultiu de bivalves després d'estudiar la dispersió de l'aigua amb pesticides dels arrossars

Deltebre Redacció

Un equip d'investigadors de la UPC i de l'IRTA han creat un model de la dispersió de les descàrregues d'aigua dels camps d'arròs a la badia del Fangar gràcies a la rodamina, un colorant traçador, soluble i inòcua a l'aigua. L'experiment permetrà una reordenació final de les activitats aquícoles a la badia amb l'establiment d'una zona de transició d'unes 80 hectàrees, exclosa del cultiu de bivalves, així com establir un protocol per a aplicar estes mesures de protecció a altres zones de Catalunya.

El delta de l'Ebre forma un ecosistema complex. Una de les principals vies d'impacte del cultiu d'arròs són les aigües de reg descarregades al mar, amb una doble cara: aporten nutrients a l'ecosistema alhora que contenen components tòxics propis dels pesticides, que poden afectar-ne la biodiversitat. Mitjançant la rodamina WT, un colorant vermellós soluble en aigua, un equip de recerca va seguir els efluents de les descàrregues i va delimitar-ne les zones més afectades, que seran considerades zones de transició. "A Catalunya ja hem aconseguit definir i implementar la metodologia per a establir zones de transició", celebra Margarita Fernández, investigadora

L'anàlisi s'ha fet teintint amb un colorant les aigües de reg.

de l'IRTA de Sant Carles de la Ràpita.

EVITAR LA MORTALITAT DELS MOLLUSCOS El projecte es va posar en marxa el 2020, després de diversos episodis de mortalitat extraordinària d'ostra adulta de talla comercial en alguns viviers de la badia del Fangar durant els anys anteriors. Estes pèrdues, que van arribar fins al 50 % en certs casos, no estan associades a causes més habituals, com l'herpes virus o les temperatures elevades. Així, alguns dels aquicultors afectats van assenyalar un vincle amb els cicles d'abocament d'aigües de reg dels camps d'arròs, que especialment en els mesos de maig i juny poden contenir restes de substàncies contami-

nants. Les observacions posteriors de l'IRTA i la UPC van confirmar-ne la correlació, tot i que, segons els científics, no es pot afirmar que la causa de la mortalitat siguin els agents químics dels pesticides, que ja estan sotmesos a regulacions ambientals específiques. Els primers diagnòstics de bivalves apunten més aviat a una influència indirecta d'estos components: "Es podria tractar d'una combinació d'agents, com ara que els pesticides facen més fràgils els bivalves davant els patògens del mateix ecosistema marí", precisa Fernández. Rere el mapa de les zones afectades, hi ha un model hidrodinàmic complex, que científics de la UPC, juntament amb l'IRTA, s'han encarregat de posar a punt. ■